

Posudek školitelky na dizertační práci Mgr. Petry Presserové (roz. Sýkorové) na téma
Mezinárodněprávní aspekty násilí na ženách

Násilí na ženách a mezinárodněprávní úprava jeho prevence a stíhání patří (bohužel) mezi dlouhodobě aktuální a současně velmi citlivá témata, k nimž se často místo odborníků, vč. odborníků z oblasti mezinárodního práva, vyjadřují lidé, kteří o věci sice mnoho nevědí, o to silnější názor na ni ale mají. Vítám proto, že na půdě Právnické fakulty vznikla dizertační práce, která se snaží představit téma z mezinárodněprávní perspektivy a činí tak věcným a v rámci možností objektivním způsobem. Doktorandka je s problematikou dobře obeznámena, dlouhodobě se jí věnuje v teoretické i praktické rovině, a práce je tak zpracována uceleně, komplexně a kompetentně. Práce je psaná odborným jazykem, nevykazuje zásadní počet chyb či překlepů a celkově se dobře čte. Je také opatření řádným poznámkovým aparátem a vychází z velkého počtu primárních pramenů i sekundární literatury.

Obecnou výzkumnou otázkou, kterou si práce klade, je: „*Jakým způsobem zajišťuje mezinárodní právo lidských práv ochranu před násilím na ženách?*“ (str. 12). V souvislosti s touto otázkou vymezuje doktorandka tři cíle práce, jimiž je konceptualizovat téma násilí na ženách z pohledu lidskoprávního přístupu k problematice, zmapovat nástroje univerzální i regionální úrovně ochrany lidských práv a garance, které poskytují, a zaměřit se detailněji na Istanburskou úmluvu a na to, jaký může mít takový instrument vliv na systém jiných pramenů mezinárodního práva i na vnitrostátní úroveň konkrétní země (str. 12). Cílů je postupně dosaženo v šesti částech textu, v nichž doktorandka vymezuje koncept násilí na ženách (část 1), identifikuje tři lidskoprávní techniky využívané v dané oblasti (část 2), obecně představuje univerzální a regionální rovinu právní úpravy (části 3-4) a podrobněji uvádí a analyzuje specializované regionální instrumenty, zejména tzv. Istanburskou úmluvu (části 5-6). V práci dominují deskriptivní, analytická a komparativní metoda. Z teoretického hlediska práce staví na tzv. lidskoprávním přístupu a na feministické právní teorii.

Doktorandka ukazuje, že současné mezinárodní právo chrání ženy před násilím skrze několik technik (zásada nediskriminace, výklad obecných práv, zvláštní instrumenty) a řadu dílčích instrumentů univerzální i regionální povahy, jejichž obsah je pak dotvářen judikaturou národních i mezinárodních soudních a kvazisoudních orgánů (mj. Výbor OSN pro odstranění všech forem diskriminace žen, Evropský soud pro lidská práva či výbor GREVIO). Práce upozorňuje na to, že i když se tématu týkají dva specifické regionální instrumenty, tzv. Úmluva Belem do Pará (OAS) a tzv. Istanburská úmluva (Rada Evropy), na univerzální rovině komplexní úprava dosud chybí, a kloní se k myšlence přijetí nové univerzální smlouvy

zaměřené na potírání násilí na ženách. Velmi zajímavé jsou sekce věnované srovnání Istanbulské úmluvy a jednak jejího amerického protějšku, jednak návrhu eurounijní směrnice o potírání násilí vůči ženám a domácího násilí na straně druhé. Směrnice byla v době krátce po odevzdání práce Radou EU i Evropským parlamentem reálně přijata, a během obhajoby by se tam nabízelo, aby se doktorandka vyjádřila k jejímu finálnímu obsahu, očekávanému přínosu a vztahu k Istanbulské úmluvě. Předmětem podrobnější diskuse by se mohly stát i dopady ratifikace Istanbulské úmluvy na právní řády států, jež nejsou smluvní stranou tohoto instrumentu, jako je Česká republika.

Předložená dizertační práce je celkově velmi zdařilým počinem. Doktorandka si vybrala zajímavé, relevantní a (nejen) v českém prostředí dosud ne zcela zpracované téma. Uchopila toto téma originálním způsobem, položila si jasnou výzkumnou otázku, stanovila realistické cíle a zvolila vhodný teoretický i metodologický rámec. Dizertační práci plně doporučuji k obhajobě a současně doufám, že po této (věřím, že úspěšné) obhajobě bude text v plném rozsahu publikován v knižní podobě.

V Praze dne 9. června 2024

Prof. JUDr. PhDr. Veronika Bílková, Ph.D., E.MA
školitelka